

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра соціології

Переддипломна практика

Спеціальність 054 Соціологія
Освітньо-професійна програма Врегулювання конфліктів та медіація

Курс	4
Семестр	8

Статус Нормативний освітній компонент
Форма навчання Денна та заочна

ECTS	6
Годин	180

Семестровий контроль Залік
Індивідуальне завдання

Інформація про викладача

ПІБ	Баханов Олексій Юрійович Викладач кафедри соціології
Профіль викладача	http://www.sociology.kpi.ua/faculty-2
e-mail	bakhanov@ukr.net

Анотація переддипломної практики

Переддипломна практика студентів спеціальності 054 “Соціологія” факультету соціології і права КПІ ім. Ігоря Сікорського є складовою професійної підготовки фахівців і навчального процесу у вищому навчальному закладі і вимагає особливо ґрунтовної практичної підготовки. Переддипломна практика проводиться з відривом від навчання, тривалістю 5 тижнів і передбачає самостійну роботу студентів практикантів як помічників соціолога в конкретній соціальній установі.

Вона забезпечує тісний зв'язок між теоретичною підготовкою майбутніх спеціалістів та їх практичним професійним становленням у плані формування вмінь та професійних навичок. Переддипломна практика сприяє зв'язку з життям; відповідності змісту і вимогам, які пред'являються до професії соціолога та ін.

Практика допомагає студентам краще зрозуміти власні можливості, сприяє формуванню реалістичного підходу до майбутньої професійної діяльності.

Мета переддипломної практики: набуття студентами досвіду самостійної науково-дослідної роботи з обраної для кваліфікаційної роботи теми та опрацювання методик її проведення; формування компетенцій, відповідних обраній спеціалізації та освітньо-кваліфікаційному рівню.

Завдання практики:

- закріплення і практичне використання здобутих теоретичних знань;
- формування професійної ідентифікації майбутніх фахівців та професійної самосвідомості;
- накопичення досвіду виконання професійних обов'язків, виховання почуття персональної відповідальності;
- формування вмінь і практичних навичок діяльності соціолога;
- вивчення технологій соціологічних досліджень;
- вивчення теоретичних джерел за обраною науковою темою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та науковою проблемою власного дослідження у вітчизняній та іноземній літературі;
- ознайомлення із результатами теоретичних та емпіричних досліджень академічних і галузевих інститутів;
- визначення методів обробки та аналізу емпіричних даних.

На певний час студент змінює роль: від студента-слухача до науковця-дослідника, що надає змогу самому оцінити складність науково-дослідної роботи.

Первинні уміння і навички, необхідні для забезпечення цієї роботи на відповідному професійному рівні, формуються у майбутніх спеціалістів під час проходження ними практики у різних установах.

В процесі навчання студенти на замовлення агенцій, що займаються соціологією, беруть безпосередню участь у плануванні, організації та опрацюванні результатів соціологічних досліджень.

Завдяки переддипломній практиці студенти матимуть можливість застосувати на практиці набуті теоретичні знання та напрацювати практичні навички.

Програма переддипломної практики

Переддипломна практика студентів є важливим етапом підготовки фахівців у межах майбутньої спеціальності та досвіду самостійної роботи. Вона регламентується відповідними документами КПІ ім. Ігоря Сікорського і передбачає три етапи:

1. Підготовчий

Переддипломна практика

На цьому етапі викладач кафедри соціології веде переговори з підприємствами та укладає договори.

Протягом семестру, що передує практиці, студенти ознайомлюються з програмою; на її основі розробляють індивідуальні плани роботи, з урахуванням специфіки установи. Керівник практики перевіряє і коригує плани згідно з функціональними обов'язками соціолога.

За тиждень до початку практики кафедра організує збори, де визначаються мета, завдання, які повинен реалізувати практикант, і студенти закріплюються за підприємствами, на яких вони будуть проходити практику.

Програмою практики передбачено виконання студентами індивідуальних завдань, що активізує їх діяльність, розширює світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим.

Індивідуальні завдання включаються в програму практики з метою більш ефективного оволодіння професійними вміннями і навичками. Матеріали, отримані студентами під час виконання індивідуальних завдань, можуть бути в подальшому використані для виконання дипломних робіт.

Студенти отримують індивідуальні завдання згідно умов діяльності соціального заходу та тематики індивідуальних завдань на переддипломну практику.

Соціолог володіє всім спектром методів та технологій збору та обробки соціологічної інформації: вміє організовувати та проводити соціологічні, маркетингові та політологічні дослідження (від розробки програми дослідження до надання конкретних рекомендацій з їх подальшою практичною реалізацією), володіє програмами комп'ютерної обробки соціологічної інформації (SPSS, OCA та ін.).

2. Основний

Робочий день практиканта визначається правилами трудового розпорядку та режимом роботи установи або організації – бази практики. Практика починається з ознайомлення з організацією, керівником, закладом практичної діяльності соціолога.

При проходженні практики студент-практикант узагальнює технологічні особливості соціологічних досліджень та їх аналізу.

Утруднення, що виникають у практиканта впродовж переддипломної практики, усуваються завдяки груповим та індивідуальним консультаціям з керівником практики від кафедри. В обов'язки керівників практики входить аналіз діяльності практиканта на основі аналізу утруднень і недоліків у його практиці.

Практикант веде щоденник переддипломної практики (Додаток 2), а також вивчає відповідні матеріали.

Кожний студент працює за індивідуальним планом. Керівник практики від організації допомагає скласти план проходження практики і здійснює поточну корекцію під час індивідуальних консультацій. План переддипломної практики будується так, щоб у ньому максимально реалізовувались завдання та функції, які виконує соціальний працівник у практичній діяльності.

3. Завершальний

На цьому етапі студент-практикант узагальнює отримані результати і складає звіт про проходження практики (Додаток 3), що повинен містити результати проведеної роботи, відгук керівника практики, звіт про проведenu роботу та методи, якими він користувався під час її виконання.

Результати і захист переддипломної практики

Після закінчення переддипломної практики керівник групи (студента) від базової установи складає звіт про роботу. До звіту додаються пропозиції і матеріали, підготовлені

Переддипломна практика

студентом(ами)-практикантом(ами) і прийняті керівництвом для використання у практичній діяльності.

Керівництво базової установи практики організовує обговорення результатів роботи студента(ів) і оцінює її за п'ятибальною системою. Базовий рівень підготовки студентів оцінюється також на кафедрі з урахуванням вимог виробництва до професійної кваліфікації.

Основні документи про практику (індивідуальний план, щоденник, звіти про роботу, пропозиції і матеріали, підготовлені студентами і прийняті для використання у практичній діяльності бази практики) передаються викладачу, який керує переддипломною практикою. Захист практики та прийняття заліку здійснює викладач який є керівником практики.

Оформлення результатів практики

Після завершення переддипломної практики студент подає керівнику для перевірки необхідну документацію:

- щоденник проходження практики;
- звіт про виконання програми та індивідуального плану практики.

Звіт про проходження практики обсягом 3-5 сторінок формату А4 повинен містити конкретний опис виконаної студентом роботи, відомості про виконання усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури. Текст звіту може містити відповідні розрахунки, пояснення, таблиці, схеми, діаграми тощо. Складений студентом звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Перевіряє і затверджує звіт керівник практики від кафедри:

рецензію керівника практики від кафедри соціології на виконану роботу практиканта (знаходиться у Щоденнику);

характеристику на студента-практиканта з аналізом виконаних видів роботи, написану та завірену керівником установи практики (знаходиться у Щоденнику).

Форми, методи роботи та критерії оцінювання виконання завдань переддипломної практики

При оцінюванні переддипломної практики враховуються ставлення студента до роботи, відгуки адміністрації, методиста-консультанта установи – бази практики. Особлива увага приділяється самостійності студента, його вмінню формулювати висновки і рекомендації.

Оцінка	Критерії диференціації
“Відмінно”	Зміст і оформлення звіту бездоганні. Характеристика студента позитивна. Повні й точні відповіді на всі запитання з програми практики.
“Добре”	Незначні зауваження щодо змісту і оформлення звіту. Характеристика студента позитивна. У відповідях на запитання з програми практики студент припускає окремі неточності, хоча загалом має тверді знання.
“Задовільно”	Недбале оформлення звіту. Переважна більшість питань програми практики у звіті висвітлена, однак наявні окремі розрахункові та логічні похибки. Характеристика студента загалом позитивна. При відповідях на запитання з програми практики студент почувається невпевнено, збивається, припускається помилок, не має глибоких знань
“Незадовільно”	У звіті висвітлено не всі розділи програми практики або звіт підготовлений не самостійно. Характеристика студента негативна. На

Переддипломна практика

запитання студент відповідає неправильно

№ з/п	Результати практики	Контрольні заходи оцінювання	Термін виконання
1	Вміння застосовувати теоретичні навички на практиці, брати участь у плануванні та організації соціологічної діяльності, організації та опрацюванні результатів соціологічних досліджень.	тестування, спілкування та обмін інформацією, залік	Тиждень 1-5

Навчальні ресурси

1. <http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/> - Вісник КПІ ім. Ігоря Сікорського. Соціологія. Політологія. Право.
2. <http://i-soc.com.ua/journal/content.php> – Соціологія: теорія, методи, маркетинг.
3. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
4. <https://prometheus.org.ua/>. Найкращі онлайн-курси України та світу.
5. <https://nsuworks.nova.edu/pcs/about.html> – Peace and Conflict Studies Journal

Система оцінювання проходження практики студентами

Обов'язкова умова допуску до заліку написання звіту та заповнення щоденника практики. Студенту, який не виконав програму практики з поважних (підтверджених документально) причин, може бути надано право повторного проходження практики за індивідуальним графіком з фінансуванням усіх витрат, пов'язаних з її організацією та проведенням фізичними чи юридичними особами за окремим кошторисом.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою ¹

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Можливість отримання оцінки «автоматом»: ні.

¹ Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

Політика навчальної дисципліни

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у конференції / публікація тез	5 балів	За кожний тиждень затримки із поданням звіту про проходження практики нараховуються	-2 бали
Участь у 2 турі Всеукраїнської студентської олімпіади	10 балів		
Публікація наукової статті	10 балів		

Відвідування практики

Відвідування практичної діяльності є обов'язковим.

Процедура оскарження результатів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Для оскарження контрольних заходів студент має подати заяву, у якій має бути вказана причина оскарження, наведені факти упередженості викладача. Викладач повинен обговорити дану заяву зі студентом особисто на консультації. В разі відсутності порозуміння щодо результату контрольного заходу, формується комісія з викладачів кафедри, яка оцінює процедуру проведення контрольного заходу та претензії студента. Комісія може вирішити провести контрольний захід повторно, або відхилити заяву, або направити студента на повторне проходження практики. Рішення комісії є остаточним та оскарженню не підлягає.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Переддипломна практика

Матриця відповідності результатів практики, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

ПО 18 Переддипломна практика			
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання	
ЗК 3	Здатність до усвідомленого визначення цілей у професійному й особистісному розвитку	Частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка
ЗК 7	Здатність гнучко адаптуватися до різних професійних ситуацій, проявляти творчий підхід, ініціативу	Метод кейсів, імітаційні методи	Практична перевірка
ЗК 9	Здатність вести дослідницьку діяльність, включаючи аналіз проблем, постановку цілей і завдань, вибір способу й методів дослідження, а також оцінку його якості	Частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка
ЗК 13	Здатність виконувати покладені функції в межах проекту	Частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка
ФК 1	Здатність проводити соціологічні дослідження	Опитування, дослідницький	Практична перевірка
ФК 5	Здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, що виконуються	Частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка
ФК 7	Здатність нести відповідальність за наслідки професійної діяльності для суспільства	Частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка
ФК 9	Здатність вирішувати конкретні наукові завдання за допомогою основних кількісних і якісних методів з використанням сучасного програмного забезпечення та інтернет-технологій	Частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка
ФК 10	Здатність створювати, брати участь в розробці і оформленні професійної науково-технічної документації, науково-дослідних звітів, рапортів	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка, залік
ЗН2	Основ науково-дослідницької діяльності, методів, методології, процедур та професійно-етичних стандартів проведення соціологічних досліджень	Тестування, дослідницький	Практична перевірка, тестування
ЗН6	Характеристик проектної діяльності, способів комп'ютерної обробки результатів соціологічного проекту, способів презентації матеріалу в медіа	Частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка
УМ3	Використовувати комп'ютерне програмне забезпечення із обробки та аналізу отриманої інформації в професійній діяльності	Частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка
УМ4	Ставити цілі проектної діяльності, реалізувати навички комунікації з учасниками проекту	Частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка
УМ5	Використовувати методи роботи з базами даних	Частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка
УМ6	Використовувати сучасні методи збору і обробки емпіричної	Частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка

Переддипломна практика

	соціологічної інформації		
--	--------------------------	--	--